

Διάρκεια εξέτασης: Μια ώρα και 30 λεπτά.

Εξεταστική Περίοδος: Φεβρουάριου (04/02/2026)

Σας δίνονται συνολικά τέσσερα (4) θέματα, δύο θέματα μικροοικονομικής (1 και 2) και δύο θέματα μακροοικονομικής (3 και 4). Απαντήστε όλα τα θέματα. Απαντήστε σε ξεχωριστές κόλλες τα θέματα της μικροοικονομικής (1 και 2) και τα θέματα της μακροοικονομικής (3 και 4).

Ενότητα Μικροοικονομικής: Αναλύστε και τα δύο (2) παρακάτω θέματα μικροοικονομικής (1, 2).

Θέμα 1^ο

Υποθέστε ότι υπάρχουν δύο πιθανά αποτελέσματα για ένα στοιχείο. Στο πλαίσιο του αποτελέσματος Α, λαμβάνετε $x1€$ και στο πλαίσιο του αποτελέσματος Β λαμβάνετε $x2€$, όπου $x2 > x1$. Το αποτέλεσμα Α προκύπτει με πιθανότητα $d = 0,5$ και το αποτέλεσμα Β με πιθανότητα $(1 - d) = 0,5$.

α. Να απεικονίσετε τρεις διαφορετικές σχέσεις κατανάλωσης/χρησιμότητας: μία που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία ενός υποδείγματος προτιμήσεων με αποστρέφηση προς τον κίνδυνο, μία για υπόδειγμα προτιμήσεων με ουδετερότητα ως προς τον κίνδυνο, και μία για υπόδειγμα προτιμήσεων με προτίμηση στον κίνδυνο.

β. Σε κάθε διάγραμμα, να απεικονίσετε την προσδοκώμενη κατανάλωση στον οριζόντιο άξονα και την προσδοκώμενη χρησιμότητα αντιμετώπισης του στοιχείου στο κατακόρυφο άξονα. Ποια από αυτές -προσδοκώμενη κατανάλωση ή προσδοκώμενη χρησιμότητα- δεν εξαρτάται από τον βαθμό αποστρέφης σας προς τον κίνδυνο;

γ. Με ποιον τρόπο διαφέρει η προσδοκώμενη χρησιμότητα του στοιχείου από τη χρησιμότητα του επιπέδου προσδοκώμενης κατανάλωσης του στοιχείου σε κάθε διάγραμμα;

δ. Υποθέστε ότι δέχστε μια προσφορά $x€$ για να μην αντιμετωπίσετε το στοιχείο. Να απεικονίσετε σε καθένα από τα διαγράμματά σας πού θα βρίσκεται το αν είστε απλώς αδιάφοροι στο δίλημμα να λάβετε το x ή να αντιμετωπίσετε το στοιχείο.

(4 μονάδες)

Θέμα 2^ο

Αφού προσδιορίσετε το πεδίο συμπεριφορικής οικονομικής, ζητείται:

α) Να περιγράψετε τα φαινόμενα: θετική και αρνητική πλαισίωση καθώς και αγκύρωση, και να τεκμηριώστε γιατί οι έννοιες αυτές είναι σχετικές. Στη συνέχεια δώστε από ένα παράδειγμα αρνητικής πλαισίωσης και ένα παράδειγμα αγκύρωσης που ολοκληρώνουν την επιχειρηματολογία σας.

β) Να περιγράψετε το νόμο των μικρών αριθμών και να εξηγήσετε με ένα παράδειγμα πότε οι άνθρωποι τείνουν να επηρεάζονται υπερβολικά από μικρά δείγματα.

(2 μονάδες)

Ενότητα Μακροοικονομικής: Αναλύστε και δύο (2) παρακάτω θέματα μακροοικονομικής (3, 4)

Θέμα 3^ο

Με βάση το υπόδειγμα κατανάλωσης του αντιπροσωπευτικού νοικοκυριού που αναπτύχθηκε στο μάθημα (Κεφάλαιο 2), η κατανάλωση του νοικοκυριού στην περίοδο t δίνεται από τη σχετική εξίσωση του υποδείγματος:

$$C_t = \sum_{k=0}^n \frac{1}{\prod_{m=0}^{k-1} (1 + r_{t+m})} \left(\frac{W_{t+k}}{P_{t+k}} L_{t+k} - T_{t+k} \right).$$

Συγκρίνετε αυτή την προσέγγιση με μια τυπική Κευνσιανή συνάρτηση κατανάλωσης της μορφής

$$C_t = a + bY_t^d,$$

όπου C_t είναι η κατανάλωση και Y_t^d το διαθέσιμο εισόδημα. Για λόγους απλότητας, μπορείτε να θέσετε $a = 0$.

(α) Εντοπίστε και εξηγήστε μία βασική ομοιότητα μεταξύ των δύο προσεγγίσεων.

(β) Εντοπίστε και εξηγήστε μία βασική διαφορά μεταξύ των δύο προσεγγίσεων.

Απαντήσεις που βασίζονται αποκλειστικά σε ταυτολογικές διαφορές (π.χ. ότι η μία σχέση περιέχει το Y_t^d ενώ η άλλη όχι) δεν θεωρούνται επαρκείς. Απαιτείται σαφής οικονομική ερμηνεία.

Σημειώσεις: α) Η ενδεδειγμένη απάντηση δεν υπερβαίνει τις 6 σειρές. β) Μπορούν να υπάρξουν περισσότερες από μία διαφορετικές σωστές απαντήσεις.

(2 μονάδες)

Θέμα 4^ο

Κατά τη δεκαετία του 2010, πολλές κεντρικές τράπεζες υιοθέτησαν την πολιτική της παροχής καθοδήγησης για τη μελλοντική πορεία της νομισματικής πολιτικής (*forward guidance*), σηματοδοτώντας ότι οι νομισματικές συνθήκες θα παραμείνουν διευκολυντικές για παρατεταμένο χρονικό διάστημα, με χαμηλά ονομαστικά επιτόκια, με στόχο την υποστήριξη της οικονομικής ανάκαμψης.

α) Πώς θα αναμένατε μια τέτοια πολιτική να επηρεάσει την καμπύλη επιτοκίων;

β) Εξηγήστε συνοπτικά τον μηχανισμό μέσω του οποίου προκύπτει το αποτέλεσμα αυτό.

γ) Πώς θα επηρεαζόταν η απάντησή σας εάν η καμπύλη επιτοκίων περιλαμβάνει (ή δεν περιλαμβάνει) ροθεσματικό ασφάλιστρο (*term premium*);

Σημειώσεις: α) Η ενδεδειγμένη απάντηση δεν υπερβαίνει τις 6 σειρές. β) Προαιρετικά, μπορείτε να ησιμοποιήσετε ένα διάγραμμα για να υποστηρίξετε την απάντησή σας (δεν είναι απαραίτητο).

(2 μονάδες)

Καλή Επιτυχία

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Προχωρημένη Οικονομική Ανάλυση

Διάρκεια εξέτασης: Μια ώρα και 30 λεπτά.

Εξεταστική Περίοδος Σεπτεμβρίου (16/09/2025)

Σας δίνονται συνολικά τέσσερα (4) θέματα, δύο θέματα μικροοικονομικής (1 και 2) και δύο θέματα μακροοικονομικής (3 και 4). Απαντήστε όλα τα θέματα. Απαντήστε σε ξεχωριστές κόλλες τα θέματα της μικροοικονομικής (1 και 2) και τα θέματα της μακροοικονομικής (3 και 4).

Ενότητα Μικροοικονομικής: Αναλύστε και τα δύο (2) παρακάτω θέματα μικροοικονομικής (1, 2).

ΘΕΜΑ 1: Θεωρούμε ότι η συνάρτηση $u(x) = x^a$ απεικονίζει τη σχέση κατανάλωσης /χρησιμότητας. Υποθέτουμε επίσης ότι υπάρχουν δύο πιθανά αποτελέσματα ενός τυχερού παιχνιδιού. Το αποτέλεσμα A που δίνει x_1 με πιθανότητα $\delta=0,5$ και το αποτέλεσμα B που δίνει x_2 , συμβαίνει με πιθανότητα $(1-\delta)=0,5$ και είναι μεγαλύτερο του x_1 .

A) Γράψτε τις εξισώσεις για το αναμενόμενο επίπεδο κατανάλωσης καθώς και την αναμενόμενη χρησιμότητα από το τυχερό παιχνίδι. Ποια εξίσωση εξαρτάται από a και γιατί;

B) Ποια είναι η εξίσωση για τη χρησιμότητα του αναμενόμενου επιπέδου κατανάλωσης;

Γ) Ποιο είναι το ισοδύναμο βεβαιότητας; Έστω ότι $a=1$, υπολογίστε το ισοδύναμο βεβαιότητας και εξηγήστε το αποτέλεσμα.

Δ) Ας υποθέσουμε ότι αντί για 2 αποτελέσματα του τυχερού παιχνιδιού υπάρχουν στην πραγματικότητα 3 αποτελέσματα, τα εξής: A, B, Γ, με αντίστοιχα αποτελέσματα x_1, x_2 και x_3 και με αντίστοιχες πιθανότητες να συμβούν : δ_1, δ_2 και $\delta_3=1-\delta_1-\delta_2$. Ποια θα είναι η αναμενόμενη χρησιμότητα αυτού του παιχνιδιού ;

(4 μονάδες)

ΘΕΜΑ 2: Η A. αντιμετωπίζει το δίλημμα ποια από τις παρακάτω 4 θεραπείες να επιλέξει :Θεραπεία σωθούν σίγουρα 400 ασθενείς.

Θεραπεία II: Πιθανότητα 1/3 να σωθούν 1200 ασθενείς και πιθανότητα 2/3 να μη σωθεί κανείς.

Θεραπεία III: Θα πεθάνουν σίγουρα 800 ασθενείς.

Θεραπεία IV: Πιθανότητα 2/3 να πεθάνουν 1200 ασθενείς και πιθανότητα 1/3 να μην πεθάνει

Ισίο φαινόμενο περιγράφεται; Ποια απόφαση θα πάρει η A και γιατί;

Περιγράψτε σύντομα ένα δικό σας παράδειγμα.

Διάρκεια εξέτασης: Μια ώρα και 30 λεπτά.

Εξεταστική Περίοδος: Φεβρουάριου (04/02/2026)

Σας δίνονται συνολικά τέσσερα (4) θέματα, δύο θέματα μικροοικονομικής (1 και 2) και δύο θέματα μακροοικονομικής (3 και 4). Απαντήστε όλα τα θέματα. Απαντήστε σε ξεχωριστές κόλλες τα θέματα της μικροοικονομικής (1 και 2) και τα θέματα της μακροοικονομικής (3 και 4).

Ενότητα Μικροοικονομικής: Αναλύστε και τα δύο (2) παρακάτω θέματα μικροοικονομικής (1, 2).

Θέμα 1^ο

Υποθέστε ότι υπάρχουν δύο πιθανά αποτελέσματα για ένα στοιχείο. Στο πλαίσιο του αποτελέσματος Α, λαμβάνετε $x1€$ και στο πλαίσιο του αποτελέσματος Β λαμβάνετε $x2€$, όπου $x2 > x1$. Το αποτέλεσμα Α προκύπτει με πιθανότητα $d = 0,5$ και το αποτέλεσμα Β με πιθανότητα $(1 - d) = 0,5$.

α. Να απεικονίσετε τρεις διαφορετικές σχέσεις κατανάλωσης/χρησιμότητας: μία που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία ενός υποδείγματος προτιμήσεων με αποστρέφηση προς τον κίνδυνο, μία για υπόδειγμα προτιμήσεων με ουδετερότητα ως προς τον κίνδυνο, και μία για υπόδειγμα προτιμήσεων με προτίμηση στον κίνδυνο.

β. Σε κάθε διάγραμμα, να απεικονίσετε την προσδοκώμενη κατανάλωση στον οριζόντιο άξονα και την προσδοκώμενη χρησιμότητα αντιμετώπισης του στοιχείου στο κατακόρυφο άξονα. Ποια από αυτές -προσδοκώμενη κατανάλωση ή προσδοκώμενη χρησιμότητα- δεν εξαρτάται από τον βαθμό αποστρέφης σας προς τον κίνδυνο;

γ. Με ποιον τρόπο διαφέρει η προσδοκώμενη χρησιμότητα του στοιχείου από τη χρησιμότητα του επιπέδου προσδοκώμενης κατανάλωσης του στοιχείου σε κάθε διάγραμμα;

δ. Υποθέστε ότι δέχστε μια προσφορά $x€$ για να μην αντιμετωπίσετε το στοιχείο. Να απεικονίσετε σε καθένα από τα διαγράμματά σας πού θα βρίσκεται το αν είστε απλώς αδιάφοροι στο δίλημμα να λάβετε το x ή να αντιμετωπίσετε το στοιχείο.

(4 μονάδες)

Θέμα 2^ο

Αφού προσδιορίσετε το πεδίο συμπεριφορικής οικονομικής, ζητείται:

α) Να περιγράψετε τα φαινόμενα: θετική και αρνητική πλαισίωση καθώς και αγκύρωση, και να τεκμηριώστε γιατί οι έννοιες αυτές είναι σχετικές. Στη συνέχεια δώστε από ένα παράδειγμα αρνητικής πλαισίωσης και ένα παράδειγμα αγκύρωσης που ολοκληρώνουν την επιχειρηματολογία σας.

β) Να περιγράψετε το νόμο των μικρών αριθμών και να εξηγήσετε με ένα παράδειγμα πότε οι άνθρωποι τείνουν να επηρεάζονται υπερβολικά από μικρά δείγματα.

(2 μονάδες)

Ενότητα Μακροοικονομικής: Αναλύστε και δύο (2) παρακάτω θέματα μακροοικονομικής (3, 4)

Θέμα 3^ο

Με βάση το υπόδειγμα κατανάλωσης του αντιπροσωπευτικού νοικοκυριού που αναπτύχθηκε στο μάθημα (Κεφάλαιο 2), η κατανάλωση του νοικοκυριού στην περίοδο t δίνεται από τη σχετική εξίσωση του υποδείγματος:

$$C_t = \sum_{k=0}^n \frac{1}{\prod_{m=0}^{k-1} (1 + r_{t+m})} \left(\frac{W_{t+k}}{P_{t+k}} L_{t+k} - T_{t+k} \right).$$

Συγκρίνετε αυτή την προσέγγιση με μια τυπική Κευνσιανή συνάρτηση κατανάλωσης της μορφής

$$C_t = a + bY_t^d,$$

όπου C_t είναι η κατανάλωση και Y_t^d το διαθέσιμο εισόδημα. Για λόγους απλότητας, μπορείτε να θέσετε $a = 0$.

(α) Εντοπίστε και εξηγήστε μία βασική ομοιότητα μεταξύ των δύο προσεγγίσεων.

(β) Εντοπίστε και εξηγήστε μία βασική διαφορά μεταξύ των δύο προσεγγίσεων.

Απαντήσεις που βασίζονται αποκλειστικά σε ταυτολογικές διαφορές (π.χ. ότι η μία σχέση περιέχει το Y_t^d ενώ η άλλη όχι) δεν θεωρούνται επαρκείς. Απαιτείται σαφής οικονομική ερμηνεία.

Σημειώσεις: α) Η ενδεδειγμένη απάντηση δεν υπερβαίνει τις 6 σειρές. β) Μπορούν να υπάρξουν περισσότερες από μία διαφορετικές σωστές απαντήσεις.

(2 μονάδες)

Θέμα 4^ο

Κατά τη δεκαετία του 2010, πολλές κεντρικές τράπεζες υιοθέτησαν την πολιτική της παροχής καθοδήγησης για τη μελλοντική πορεία της νομισματικής πολιτικής (*forward guidance*), σηματοδοτώντας ότι οι νομισματικές συνθήκες θα παραμείνουν διευκολυντικές για παρατεταμένο χρονικό διάστημα, με χαμηλά ονομαστικά επιτόκια, με στόχο την υποστήριξη της οικονομικής ανάκαμψης.

α) Πώς θα αναμένατε μια τέτοια πολιτική να επηρεάσει την καμπύλη επιτοκίων;

β) Εξηγήστε συνοπτικά τον μηχανισμό μέσω του οποίου προκύπτει το αποτέλεσμα αυτό.

γ) Πώς θα επηρεαζόταν η απάντησή σας εάν η καμπύλη επιτοκίων περιλαμβάνει (ή δεν περιλαμβάνει) ροθεσματικό ασφάλιστρο (*term premium*);

Σημειώσεις: α) Η ενδεδειγμένη απάντηση δεν υπερβαίνει τις 6 σειρές. β) Προαιρετικά, μπορείτε να ησιμοποιήσετε ένα διάγραμμα για να υποστηρίξετε την απάντησή σας (δεν είναι απαραίτητο).

(2 μονάδες)

Καλή Επιτυχία

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Προχωρημένη Οικονομική Ανάλυση

Διάρκεια εξέτασης: Μια ώρα και 30 λεπτά.

Εξεταστική Περίοδος Σεπτεμβρίου (16/09/2025)

Σας δίνονται συνολικά τέσσερα (4) θέματα, δύο θέματα μικροοικονομικής (1 και 2) και δύο θέματα μακροοικονομικής (3 και 4). Απαντήστε όλα τα θέματα. Απαντήστε σε ξεχωριστές κόλλες τα θέματα της μικροοικονομικής (1 και 2) και τα θέματα της μακροοικονομικής (3 και 4).

Ενότητα Μικροοικονομικής: Αναλύστε και τα δύο (2) παρακάτω θέματα μικροοικονομικής (1, 2).

ΘΕΜΑ 1: Θεωρούμε ότι η συνάρτηση $u(x) = x^a$ απεικονίζει τη σχέση κατανάλωσης /χρησιμότητας. Υποθέτουμε επίσης ότι υπάρχουν δύο πιθανά αποτελέσματα ενός τυχερού παιχνιδιού. Το αποτέλεσμα Α που δίνει x_1 με πιθανότητα $\delta=0,5$ και το αποτέλεσμα Β που δίνει x_2 , συμβαίνει με πιθανότητα $(1-\delta)=0,5$ και είναι μεγαλύτερο του x_1 .

Α) Γράψτε τις εξισώσεις για το αναμενόμενο επίπεδο κατανάλωσης καθώς και την αναμενόμενη χρησιμότητα από το τυχερό παιχνίδι. Ποια εξίσωση εξαρτάται από a και γιατί;

Β) Ποια είναι η εξίσωση για τη χρησιμότητα του αναμενόμενου επιπέδου κατανάλωσης;

Γ) Ποιο είναι το ισοδύναμο βεβαιότητας; Έστω ότι $a=1$, υπολογίστε το ισοδύναμο βεβαιότητας και εξηγήστε το αποτέλεσμα.

Δ) Ας υποθέσουμε ότι αντί για 2 αποτελέσματα του τυχερού παιχνιδιού υπάρχουν στην πραγματικότητα 3 αποτελέσματα, τα εξής: Α, Β, Γ, με αντίστοιχα αποτελέσματα x_1, x_2 και x_3 και με αντίστοιχες πιθανότητες να συμβούν : δ_1, δ_2 και $\delta_3=1-\delta_1-\delta_2$. Ποια θα είναι η αναμενόμενη χρησιμότητα αυτού του παιχνιδιού ;

(4 μονάδες)

ΘΕΜΑ 2: Η Α. αντιμετωπίζει το δίλημμα ποια από τις παρακάτω 4 θεραπείες να επιλέξει :Θεραπεία σωθούν σίγουρα 400 ασθενείς.

Θεραπεία II: Πιθανότητα 1/3 να σωθούν 1200 ασθενείς και πιθανότητα 2/3 να μη σωθεί κανείς.

Θεραπεία III: Θα πεθάνουν σίγουρα 800 ασθενείς.

Θεραπεία IV: Πιθανότητα 2/3 να πεθάνουν 1200 ασθενείς και πιθανότητα 1/3 να μην πεθάνει

Ισίο φαινόμενο περιγράφεται; Ποια απόφαση θα πάρει η Α και γιατί;

Περιγράψτε σύντομα ένα δικό σας παράδειγμα.